

DR. CZAKÓ DÓRA
PORTFÓLIÓ

2026.03.29.

Tartalom

Szakmai tapasztalatok:.....	2
Tanulmányok:.....	3
Elismerések:	3
Tudományos fokozat: PhD	4
Doktori disszertáció tézisei:	5
Opponensi tevékenységek:	9
Szentistvántelepi Schola:	11
Kántori és előénekesi szolgálat:	11
MTA BTK Zenetudományi Intézet:	12
Kórusaink nyomában:	13
Színházi munkák:.....	17
Publikációk:	18
Diszkográfia:.....	19
Egyéb szakmai feladatok.....	19
Tudományos és ismeretterjesztő előadások:	21

Szakmai tapasztalatok:

2022.,- egyetemi adjunktus, ELTE BTK Művészetközvetítői és Zenei Intézet

- oktatott tárgyak: általános művészetközvetítői ismeretek, rendezvényszervezési ismeretek, a zenei rendezvényszervezés gyakorlata, szolfézs, zeneszemiotika

2018.,- egyetemi tanársegéd, ELTE BTK Művészetközvetítői és Zenei Intézet

- oktatott tárgyak: szolfézs, zeneelmélet, általános művészetközvetítői ismeretek, rendezvényszervezési ismeretek, ELTE BTK Művészetközvetítői és Zenei Intézet
- kurzus tematikák kidolgozása:
- A zenetörténet alapjai, zeneszemiotika, 2016
- Általános művészetközvetítői ismeretek, 2017
- Fundamentals of Music History, Semiotics, 2017

2012., - óraadó tanár, oktatott tárgyak: szolfézs, zeneelmélet (angol nyelven is), ELTE-BTK Zenei tanszék

2012., - Tánckar korrepetítor, Madách Színház

2009. január - 2012. Október: Zenei referens, Óbudai Társaskör

- Komolyzenei sorozatok (Operamesék, Játékos Muzsika 7X10 percben) koordinálása
- Az intézmény zenei tevékenységéhez, programjaihoz kapcsolódó szponzorálási, együttműködési lehetőségek, források feltárása, pályázatok írása
- Ifjúsági Zenei klubok (Mozart klub), Komolyzenei klub szervezése
- Zenei események ügyelete
- Kapcsolattartás a művészekkel
- Koncertötletek és azok megvalósítása
- A szerzői és szomszédos jogokkal kapcsolatos intézményi feladatok ellátása

2008.,- Szentistvántelepi Schola, karnagy, Budakalász

2007.,- Kántori és előénekesi szolgálat, Rómaifürdői Plébánia

2006- 2018: Tudományos segédmunkatárs, MTA BTK Zenetudományi Intézet

- Régi Zenetörténeti Osztály, kutatómunka, középkori források vizsgálata, összehasonlítása
- könyvtár és forrástár egységeinek gondozása, a beérkező anyagok rendszerezése
- a mikrofilmarchívum digitalizálási csoportvezető: a mikrofilmek szkennelése és az anyag számítógépes rendezésének egymásra épülő munkafolyamatainak rendszerezése

2005-2007: Szolfézs tanár, Aelia Sabina Alapfokú Művészetoktatási Iskola

2005/2006-os tanév: Ének-zene óraadó tanár, Óbudai Gimnázium, Aelia Sabina Alapfokú Művészetoktatási Iskola

Tanulmányok:

- Filozófiatudományi Doktori iskola, Esztétika szak - 2011-2014 ELTE BTK, Budapest
- Egyházzene-művész, kóruskarnagy - Mester képzés - 2007-2008 Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Budapest
- Egyházzene tanár - 2003-2008 Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Budapest
- Szolfézstanár - 2002-2006 ELTE BTK, Zenei Tanszék Budapest
- Ének-zenetanár, karvezető - 2001-2005 ELTE BTK, Zenei Tanszék, Budapest
- Alapfok, zongora szak - 1997-2001 Aelia Sabina Zeneiskola
- Érettségi - 1995-2001 Óbudai Gimnázium, Budapest

Elismerések:

- 2003 – 2004 Köztársasági Ösztöndíj
- 2004 – 2005 Köztársasági Ösztöndíj
- 2005 Országos Karvezetés Verseny, döntő

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Doktori Tanácsa 2017. október 12-i határozatával a doktori (PhD) fokozat odaítélését filozófiai tudományokban (esztétika szakterületen) jóváhagyta. A doktori fokozat minősítése: summa cum laude. Okl. sz.: P-5090/2017.

P-5090/2017.

DOKTORI OKLEVÉL

MI, AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM REKTORA
ÉS DOKTORI TANÁCSA KÖSZÖNTJÜK AZ OLVASÓT.

ELŐDEINK ÉS TÖRVÉNYEINK RENDELÉSE,
HOGY MINDAZOK, AKIK TUDOMÁNYOS TANULMÁNYOKNAK
SZENTELTEK MAGUKAT, NYILVÁNOSAN BIZONYÍTHASSÁK
ÉS TANÚSÍTHASSÁK TUDÁSUKAT ÉS KÉPZETTSÉGÜKET.

Mivel tehát

Czakó Dóra,

aki Budapesten

az 1982. évben, október hó 18. napján született,

mielőttünk

a filozófiai tudományokban

(esztétika szakterületen)

való képzettségéről és tudásáról summa cum laude minősítéssel

kétséget kizáróan bizonyosságot tett,

ezért őt méltónak ítélvén e megtisztelő tudományos fokozatra,

doktornak (PhD) nyilvánítjuk, és a törvény erejével ránk ruházott hatalomnál fogva

a mai naptól kezdődően a doktori (PhD) cím viselésére feljogosítjuk.

*Ennek hiteléül ezt az oklevelet Egyetemünk pecsétjével,
valamint saját aláírásunkkal megerősítve részére kiadattuk.*

Kelt Budapesten, a 2017. esztendőben, október hó 12. napján.

sorszám: ANY E 000084

rektor
rector

Czakó Dóra

A kora barokk egyházzene elvilágiasodása
a *Magnificat* műfajának tükrében
című disszertációjának tézisei
2017

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Disszertációm céljaként a kora barokk egyházzene szekularizációjának a katolikus egyház nézőpontjából történő meghatározását tűztem ki.

Az elvilágiasodás fogalmának körülhatárolása egyszerűnek tűnhet, mivel ha képesek vagyunk meghatározni az egyházi elemek tulajdonságait a reneszánsz korszakig, akkor a halmazon kívül eső elemeket azonosíthatjuk a világi komponensekkel. Az egyszerűség ellenére komplex kérdéskörrel szembesülünk: képesek vagyunk-e bármilyen határt húzni a világi és egyházi zene alkotóelemeinek megkülönböztetésével kapcsolatban. Ha a középkortól kezdve a *cantus firmus* jelenléte egyértelműen az egyházzene jellegzetessége, akkor vajon a *cantus firmus* nélküli többszólamú, bibliai szövegű *a cappella* motetta világi lenne? Amennyiben az *a cappella* egyházi, a hangszerkíséretes ének világi? Válaszunk egyértelműen nemleges, és jól tudjuk, hogy mindkét típusban jelen van hangszerkíséretes és tisztán vokális muzsika, már a kora barokk korszakban is – ám ezzel nemhogy közelebb kerülnénk az igazsághoz, hanem egyre jobban eltávolodunk tőle. Talán megfordítva élesebb vonásokat figyelhetünk meg, vagyis, ha feltesszük a kérdést, hogy mitől világi a világi zene, élesebb határokat húzhatunk meg. Mert egy táncdallam vagy egy affektussal telített melódia nem megengedett a liturgikus zenében.

Nem elhanyagolható a történelmi korszakok vizsgálata sem, hiszen ami egyházi szempontból a reneszánsz korszak szellemiségétől távol állt, az napjainkban már elfogadott, mint például Monteverdi *Vespro*-ja. Így az adott időszak, jelen esetben a kora barokk korszak történeti háttérével is foglalkozni kell: a reformációval, illetve az arra adott egyházi válasszal, az ellenreformációval. Természetesen a Tridenti Zsinat zenei rendelkezéseit is vizsgálom, e nélkül nem kaphatnánk teljes képet az egyház álláspontja a követendő liturgikus zenéről.

A kora barokkon túl, a virtuóz romantika, de akár a 21. század könnyűzenei áramlatai is ugyanilyen érdekesnek bizonyulhatnak az egyházzene szekularizációjának szempontjából. Köztudott, hogy az *ars antiqua*ban is találunk olyan egyházi kompozíciókat, amelyek világi dallamokat is hordoznak. A választásom azért esett mégis erre az időszakra, mert az egyházzeneben ekkor volt az első nagyobb váltás – a barokk zene új stílusjegyeinek és a teátrális elemeknek a megjelenésével. (Vizsgálati módszeremet talán a későbbi korszakokra is ki lehet majd terjeszteni.) Az „egyház” fogalma alatt a katolikus egyházat értem, és első sorban a vatikáni központú, katolikus egyházzene tanulmányozom.

Mivel a téma igen szerteágazó, ezért egy olyan „érinthesetlen” szöveget kerestem, amelyen keresztül tisztán, világosan mutatható be a világi elemek beszűrődése. A *Magnificat*, amely az alkonyati imaóra, a Vesperás része, már kezdetektől az egyházzene fontos része volt. A kezdeti többszólamúságnál is elsőként foglalkoztak ezzel a tétellel, népszerűsége napjainkban is megfigyelhető.

Az utolsó, egyben a legfontosabb kérdés, hogy a mai társadalom, a mai liturgikus közeg mit profitálhat majd a dolgozat mondanivalójából. A katolikus egyház védi és védte a „szent zenét mindentől, ami méltóságát csökkenthetné, hiszen az részt vesz egy olyan lényeges dologban, mint az Isten imádása.”¹ Ehhez szükségesek azok a rendelkezések, amelyek védelmet nyújtottak akkoriban. A Tridenti Zsinat törvényhozói is ilyen szellemben óvták a liturgiát, és azóta számos pápai enciklika jelent meg az egyházi zenéről,

¹ XII. Pius pápa: *Musicae Sacrae*- enciklika a szent zenéről, 1955. december 25. internetes elérhetőség: <http://www.depositum.hu/tanitas.html>

napjainkban azonban egyre kevésbé hoznak ehhez hasonló rendelkezéseket. Az 1980-as, II. János Pál pápa homíliáját követően hazánkban, 2004-ben a Magyar Püspöki Konferencia adott ki egy liturgikus körlevet, amelynek egy része a témakörhöz illik.

Úgy gondolom, a II. Vatikáni Zsinat óta sok esetben hasonló változásoknak lehetünk tanúi, mint a kora barokk korszakban – természetesen a 17. századi átalakulást ma már nem negatívumként értékeljük, így elképzelhető, hogy egy évszázad múlva, a mai változások is előnyként vonulnak majd be a történelembe. Egy bizonyos, hogy „az Egyháznak kötelessége ragaszkodni ahhoz, hogy ez a művészet megfelelő határai között megmaradjon, és meg kell akadályoznia, hogy hiteles fejlődése során bármi az Isten imádsától idegen és profán a szent zenébe kerüljön, és megrontsa azt.”²

A dolgozat a következőképpen épül fel: a Tridenti Zsinat zenei rendelkezései, majd a *Magnificat* műfajának bemutatása után a *prima* és a *seconda pratica* stílusjegyeit értelmezem – ezek bevezető fejezetek, amelyek előkészítik a dolgozat fő részeit.

A disszertáció érdemi szakasza az elvilágiasodás problémakörét vizsgálja, amely két nagy területet ölel fel.

Az első *A kora barokk egyházzene stílusjegyei* című fejezet, amely a legapróbb zenei elemeken keresztül kívánja felmérni a szekularizáció létrejöttét elősegítő zenei eszközöket. Ennek érdekében elsőként a már meglévő zenei eszközöket tanulmányoztam: milyen módon voltak jelen ezek az eszközök a késő reneszánsz, illetve a kora barokk korszak egyes alkotásaiban.

A *cantus firmus*, az imitáció, a homofon-polifon szerkesztésmódok, valamint a konszonancia-disszonancia témaköreinél az alábbi megállapításra jutok: a *cantus firmus*, vagyis a gregorián dallam fokozatos megszűnése egyértelműen szekularizációs jelenség, mert az egyház ragaszkodott az ősi egyszerűségéhez. Ez a tény szorosan összefonódik az egyes szerkesztésmódok megváltozásával is, vagyis azoknál a műveknél, ahol a *cantus firmus* még csírájában megtalálható, de már kezd elszakadni gyökerétől, ott az imitációk száma is számottevő. A reneszánsz zeneszerzőknél, mint Palestrina és Lassus, a gregorián zsoltártónusok adódtak, az imitáció mindösszesen a témafejekben tükröződik. A homofon-polifon szerkesztésmódok is hasonlóan adják vissza a *prima* és *seconda pratica* zenei háttérét. A polifon szövevényesség fénykora a reneszánsz, tehát azokban a művekben, ahol megjelentek a homofon tömbök, már az új korszak, a barokk hatása érzékelhető, s ez a jelenség szintén együtt jár a *cantus firmus* alkalmazásának fellazulásával, majd eltűnésével. Legkevésbé a disszonáns és konszonáns hangközök járultak hozzá a szekularizációhoz, mert az akkoriban disszonanciának számító kvart hangközöt csak zárlati helyeken alkalmazták a zeneszerzők, azonban a *seconda pratica* mesterei már használtak szeptimeket, szekundokat és nónákat is, amelyek kimutatható elemei a második zeneszerzői gyakorlatnak. Vagyis a *prima pratica* korszakában már elfogadott és használt zenei kifejezőelemek átalakulása hozzájárult az affektusokkal teli *seconda pratica* létrejöttéhez.

A következő részben azokat az új elemeket vizsgálom, amelyek a reneszánsz korszakban, az egyháziilag elfogadott vokálpolyfónia fénykorában még nem voltak jelen. A *basso continuo*, a koncertálás és a *monódia* újdonsága egyértelműen szekularizációs alkotórészként értelmezhető, és – akárcsak az előző alfejezetben tárgyalt, már meglévő zenei kifejezőeszközök – szintén elválaszthatatlanok egymástól, szorosan összekapcsolódnak. Emellett a *monódia* megjelenése, a görög hagyomány iránt feléledt érdeklődés jelentős érzelmi töltetet is ad a szövegnek, így vonja el a hallgatóság figyelmét a liturgiáról – s ez szintén alátámasztja a világi szemléletet. Természetesen ezek az új zenei elemek csak a barokk mestereknél lehettek fel, és közülük is elsősorban azoknál, akik a *seconda pratica* szellemiségét követték.

Továbbhaladva a szöveg és zene kapcsolatának átalakulását tanulmányozom. Az affektusok és figurák elemzése során – hasonlóan az előző két fejezetben tett megállapításokhoz – rámutattam, hogy az affektusok és figurák egysége megbonthatatlan, és ezek az elemek bizonyíthatóan hozzájárultak az egyházzene szekularizációjához. Az egyháziilag nem elfogadott felfokozott érzékiség kérdésével, amely Monteverdi *Vesprójában* kimutatható, szintén foglalkozom.

² XII. Pius pápa: *Musicae Sacrae* Uo.

A régi elemek megváltozása, az új stílusjegyek létrejötte és a szöveg-zene kapcsolat megváltozása egyaránt hozzájárult a szekularizációhoz. Az imitáció, a konszonancia-disszonancia fogalom pár és a *monódia* terminusok, valamint a figurák és affektusok visszavezethetőek az ókori görög zenei elméletre és gyakorlatra. A *cantus firmus*, a *basso continuo* és a koncertálás fogalma viszont később alakult ki. Ez a tény megerősíti a későbbi hoffmanni értelmezését, amely az antik hagyomány analízisével jött létre: eszerint az ókori és barokk zenei elemek között számos hasonlóságot figyelhetünk meg.

A fent említett zenei jelenségek önmagukban hitelesek és tudományosan alátámasztják az egyházzene szekularizációs folyamatát a kora barokk korszakig. Dolgozatom másik nagy részében olyan hermenutikai modelleket mutatok be, amelyek más, releváns összefüggéseken alapulnak. Célom e tekintetben az, hogy más történeti korszakokban is felmérjem, miként gondolkodtak a témáról egyes zeneteoretikusok, illetve egyházi méltóságok, jelen esetben Joseph Ratzinger bíboros. Választásom ilyen módon először Johannes de Grocheóra esett, a középkori zeneelmélet egyik jelentős teoretikusára, aki, érdekes módon, a népi és komponált zenéből eredezteti az egyházzenét. A szöveg elemzése kapcsán arra a megállapításra jutok, hogy a szerző modellje nem tükrözi a valóságot, nem reális. Azonban a dolgozat szempontjából lényeges rész a *tonus* meghatározása volt, amellyel Grocheo kizárt az egyházzenéből minden olyan dallamot, amely nem sorolható be a nyolc gregorián tónus valamelyikébe. Így képet adok arról, hogy az általam vizsgált darabok közül melyik tekinthető egyházi műnek a grocheói szemlélet alapján.

A dogmatikából kiindulva és a filozófiai eszmerendszerekkel összekapcsolva magam is létrehoztam egy hipotetikus hermenutikai modellt a kora barokk egyházzene elvilágiasodására, s ezt összekapcsoltam E.T.A. Hoffmann felfogásához, melyet a *Régi és új egyházzene* című tanulmányában fejt ki. Ennek értelmezésében Carl Dahlhaus *Az abszolút zene eszméje* című írása segített. A két rendszer konklúziója egyedi és lényegre törő: a barokk korszak problematikáját jól mutatja az antik hagyományok és a kereszténység ötvözése, valamint rávilágít a terminológiarendszerek felcserélhetőségére is, amelyek által új gondolati síkok nyílhatnak meg.

Egy mai nagy egyházi gondolkodó, Joseph Ratzinger bíboros még pápasága előtt írt a liturgiáról egy összefoglaló művet, amelyben az egyházzenére is kitért. Erről szól az utolsó nagy szakasz a dolgozatomban, amely a liturgikus zene történeti összefoglalása a szekularizáció aspektusából tekintve. A bíboros négy nagy regresszív történeti korszakot mutat be, melyek a liturgiát érintették zenei szempontból.

Ratzinger szerint a középkortól indult el az a folyamat, amely az egyén kultuszára épül, háttérbe szorítva Istent és a szeretetalapú közösségi szemléletet. Az individualizációs folyamatot egy időre a Tridenti Zsinat rendelkezései állították meg, azonban a barokkon és klasszikán keresztül a romantika virtuóz korszakában újból felütötte a fejét a szubjektivitás elburjánzása. A liturgikus zene megóvását a pápai dekrétumok is segítették, így állítván meg a teátrális elemek beszívargását a *musica sacrába*. Az öncélú megoldások sohasem egyeztethetőek össze az egyház felfogásával, azonban ezek a megoldások korszakról korszakra változnak. Az egyháznak szüksége van arra, hogy kulturálisan univerzálissá váljon, s mindeközben keresztény identitását megőrizze. A liturgikus közeg védelme a keresztény identitás alapvető bázisa, így amennyiben ez a környezet negatív irányba mozdulna el, úgy azt el kell távolítani, nem lehet neki teret engedni.

Az egyes korszakok recepcióját az adott gondolkodásmódok befolyásolják. A dolgozatban tárgyalt *Magnificat*ok a mai liturgikus közegben már elfogadottá váltak, nem tekintünk úgy rájuk, hogy elvilágiasodottak lennének. Napjainkban a popzenével és egyéb könnyűzenei irányzatokkal küzdünk, s az a legfontosabb kérdés, mennyiben integrálhatóak ezek a jelenségek az egyházzenébe. Amennyiben a szövegük az adott ünnephez és liturgiai szakaszhoz tartozik, zeneileg igényesek, Isten dicsőítik, és a liturgiára fókuszálnak, úgy van létjogosultságuk. Ahogyan Ratzinger is írja *A liturgia szelleme* című könyvében,³ az egyháznak szüksége van az univerzalitásra, a fejlődésre, de csak addig a pontig, amíg a lényeg, Isten imádása nem homályosul el.

³ II. János Pál pápa: *A „szent zene” jelentősége*. 1980. szeptember 21. in.: Balogh László, Bánhegyi Miksa, Béres György, Földvári Miklós, Kontreczky Csaba, Rihmer Zoltán, Stanco Attila, Tarnai Imre, Tardy László, Varga Valéria, Varga László: *Documenta Musicae Sacrae*. Vác: MALEZI, 2005: 216.o.

A disszertáció írása közben felmerült bennem a kérdés, vajon valóban a legideálisabb egyházzenei műfajt választottam-e a zenei elemzésekhez. Ekkor találtam meg II. János Pál pápa a szent zenéről szóló enciklikáját, amely kételyemet eloszlatta. A pápa a liturgikus zenében Isten dicsőítésére Szűz Máriát, a *Magnificat* szerzőjét hozza példaként.

Végezetül ezt a mondatot idézem: „Legyen a ti példátok és eszményetek ebben (a szent zene és ének céljában, ami Isten megdicsőítésére és a hívők megszentelésére vonatkozik) Szűz Mária, aki Isten csodáit dicsőítette a *Magnificat*ban, akinek műve az emberi történelemben felülmúlhatatlan.”⁴

⁴ *Documenta Musicae Sacrae* i.m. 20.o.

Opponensi tevékenységek:

Tevékenység: Belső konzulens szakdolgozathoz

Szakdolgozat benyújtójának a neve: Wang YiBing

A szakdolgozat címe: Franz Liszt – Hungarian Rhapsody No. 6 (Bsc thesis)

Felkérő intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem (2017)

Stricture

Wang YiBing

Franz Liszt – Hungarian Rhapsody No. 6

BA thesis

The structure of Wang YiBing's thesis on Hungarian Rhapsody No. 6. is well structured and organized. It guides the reader from the national thought patterns of the 19th century to the musical expression of Franz Liszt. This shows that the writer of this thesis really embarked himself on this topic.

The section on the life of the composer is a bit too detailed, but it is not bothersome, since it puts Franz Liszt's emotional attitude and his connection to Hungary in the center.

In chapter C, he analyzes the rhapsody genre and its history. This part is also well structured, but it contains such subjective statements which are not completely acceptable, because the writer cannot confirm them with scientific sources. In his statements he declares the rhapsodies of the 18th century as the origin of Liszt's rhapsodies. A statement like this requires a wide scientific knowledge of the topic, and should be backed up with documented sources.

Chapter D details the traits of Hungarian and gypsy music. The title should have said that in this chapter the writer wishes to introduce the traits of the Hungarian *folk* music. The phrase „Hungarian music” is confusing. The first part of this chapter is based on the divisions of Bela Bartok, in which he divided folk music. It's an excellent review of the topic. It is also well illustrated with example scales, just like the part in which the writer analyzes the gypsy music.

Although the thesis is about Hungarian Rhapsody No. 6, only 8 pages actually analyze that. However, this is not a problem since the writer demonstrates a solid awareness of the traits of the Hungarian and gypsy folk music.

In a scientific work, in this case in a Bsc thesis, references are required and are very important. But many pages do not contain any of these. It is a mistake, especially when someone writes important statements (like on page 20). Although the example scales are also shown in the first pages of the thesis, but there are no references, so we don't know the name of the publisher or the date of publishing.

Why did you choose the Hungarian Rhapsody No.6. as the main research scope?

When was the Hungarian Rhapsody No.6. first published and who was the publisher?

In your thesis (page 15, second paragraph) you tell a story about the connection Liszt had with gipsy music. Please name the source from which we know this.

The greatest challenge for the writer is definitely the English language itself. Since he is a Chinese national, writing a thesis in a foreign language was very difficult and challenging for him.

The spelling mistakes, the hard to understand sentences and concordances, and the sentences which sometimes do not have any assertion, all testify that the writer is not a native speaker. Before submitting the thesis, it would have been advisable to ask for the help of a native English-speaking corrector or an English teacher.

Despite all, this is a very well-constructed, and very well-planned thesis.
I recommend a grade 4.

Dóra Czakó

Budapest, 10 May 2017

Szentistvántelepi Schola:

2008-tól templomi kórus vezetése, Budakalászon

A nagyobb egyházi ünnepeken, valamint adott évközi vasárnapokon szolgáltattévés a 25 fős Szentistvántelepi Scholával.

2015. szeptember 19. Ars Sacra koncert, Az egyházi év ünnepei címmel

2025. szeptember 13. Ars Sacra koncert, Középkori kórusművek a liturgiában

2026. szeptember 12-20.

„Reményt és jövőt adok nektek” (Jer 29,11)

[Ars Sacra Fesztivál](#) • [séták](#) • [galéria](#) • [média](#) • [hírek](#) • [kapcsolat](#)

[hu](#) • [en](#)

Középkori kórusművek a liturgiában- a Szentistvántelepi Schola koncertje

Ars Sacra Fesztivál | 2025 | #zene

2025. szeptember 13. | 19:00 óra

Szent Kereszt templom

1091 Budapest, Üllői út 145. | térkép

A Szentistvántelepi Schola lassan két évtizede szolgál Budakalászon. Repertoárjuk gerince a gregorián ének, ugyanakkor a szentmiséken más stílusú műveket is megszólaltatnak. A koncerten középkori többszámú egyházi kórusművek hangzanak el, ünnepkörökhöz kapcsolódóan. Vezényel: Czákó Dóra

[TOVÁBBI RÉSZLETEK](#)

CÍMKÉK

[Budapest](#), [Szent Kereszt templom](#), [zene](#)

Kántori és előénekesi szolgálat:

2007-től: Kántori és előénekesi szolgálat, Rómaifürdői Plébánia

[Rómaifürdői Plébánia zene élete\(link\)](#)

A 2017-es évben az alábbi Régi Zenetörténeti Osztály feladatokat láttam el:

- ◆ 1. A Régi Zenetörténeti Osztály segédkönyvtárának gondozása, bővítése:

A 2017-es évben a Régi Zenetörténet Osztály segédkönyvtári állománya több, mint 60 példánnyal bővült, így 1200 feletti számú kötet található az osztályon. Kutatóink több európai ország szakembereivel dolgoznak együtt, ennek eredményeképpen a középkor kutatásaival kapcsolatos új kiadványokat ajándékként kapja intézetünk. A segédkönyvtári állomány több éves rendszerezése a 2017-es évben ért el odáig, hogy ezeket a példányokat a főkönyvtárunk is leltári számmal lássa el. Folyamatosan együtt dolgozom Benyovszky Máriával, aki mindig segítőkészen, gyorsan és pontos munkával segíti segédkönyvtárunk, ezáltal kutatóink, valamint a vendégkutatók munkáját.

Több szakmai könyvsorozat rendezése szintén ugyanebben az évben megtörtént, a hiányzó kötetek pótlásával teljessé tettük a sorozatokat, ezáltal az országban egyedülálló segédkönyvtárunk szintén gyarapodott. Az említett sorozatok címei: Muzyka Religijna w Polsce, Musicologica Slovaca, Paleographie Musicale, Corpus Troporum, Historiae.

- ◆ 2. Régi Zenetörténeti Osztály mikrofilm állományának digitalizálási folyamatának segítése, a mikrofilm adatbázis fejlesztése, szkennelése:

Utolsó szakaszához érkezett az országban szintén kivételes középkori mikrofilm gyűjtemény digitalizálási folyamata. A fennmaradó 40 forrás az elkövetkezendő félévben elkészül, így a majdnem 20 éves osztály projekt lezárul.

- ◆ 3. Rajeczky Benjamin könyvtári hagyatékának állományba vételét a 2015-2016-os évben elvégeztem, a 2017-es évben az egyéb hagyaték (írások, kutatási jegyzetek) előkészítése megtörtént, a 2018-as évben folytatódik feldolgozásuk.
- ◆ 4. Az osztály által szervezett rendezvények szervezésének segítése, az osztály pályázatához kapcsolódó adminisztrációs feladatok, valamint az osztály kutatóinak segítése, illetve a vendégkutatók fogadása, irányítása szintén a feladataim közé tartozik.

2013 – 2015 musicianswho.hu komolyzenei portál, Kórusaink nyomában című interjúsorozat, szerkesztő, 27 interjú készült el

Kórusaink nyomában 17.

A Musica Nostra Kórus az idei évadban ünnepli 20. születésnapját. A kezdetekkor az ELTE Zenei Tanszékének hallgatóiból alakult meg az együttes, mára azonban sokkal színesebb lett a tagok palettája. Egyértelműen a kortárs kórusirodalom képezi repertoárjuk gerincét. Liszt-díjas karnagyukkal, Mindszenty Zsuzsánnával beszélgettünk. Az interjú második részében két kórustag válaszait olvashatják.

Czakó Dóra: 1994-ben alapítottad meg az énekegyüttest. Azóta is karnagya, művészeti vezetője vagy. Miért pont akkor jött az ötlet, hogy kórust alapíts?

Mindszenty Zsuzsánna: 1985 óta tanítok az ELTÉ-n. Eleinte nem volt kórusom, aztán 1989-ben úgy alakult, hogy a nagy hallgatói létszám miatt két kórus lett - a vegyeskar, akkoriban kb. 40 fővel, és a nőikar 25-30 fővel. Nagy lelkesedéssel kezdtem hozzá a munkához, és mindjárt az első években részt vettünk hazai és külföldi kórusversenyeken. Bár régebben vegyeskarról álmodtam, hamarosan rájöttem, hogy én nagyon szeretek csak női hangokkal dolgozni. Hihetetlen szép, tiszta hangzást lehet elérni, és nem utolsósorban a lány-társaság egészen más, mint amikor fiúk is vannak. Természetesek, őszinték, kedvesek, felszabadultak- egyszerűen nagyon megszerettem a munkát a lányokkal.

Cz. D.: Miért éppen ezt a nevet választottátok? Régebben énekegyüttesként szerepeltetek.

M. Zs.: 1994-ben részt vettünk a maribori kórusversenyen, ahol minden díjat megnyertünk. Ezután hazafelé a buszban beszéltek meg, hogy maradjon együtt a csapat (hiszen az egyetemi nőikar minden évben változott a fluktuáció miatt). A maribori verseny neve ez volt: Musica Noster Amor (egyébként egy Gallus mű címe is), ebből választottuk a Musica Nostra nevet, amely azt jelenti: a mi zenénk. Kezdetben csak 17 énekessel indultunk, akkoriban még Énekegyüttes voltunk. Ma már 33-an énekelnek, ezért már nem illik az Énekegyüttes szót odabiggyeszteni a név után. Így lettünk Musica Nostra Kórus.

Cz. D.: Csak lányok vannak a Nostrában, de egyes fellépéseken hívtok fiúkat is. Elsősorban a nőikari repertoár után kutatsz?

M. Zs.: A Musica Nostra alapvetően nőikar. Az elmúlt 25 évben intenzíven kutattam a nőikari darabokat, azt mondhatom, hogy ha nem is tanítottam valamennyit, talán szinte minden magyar darab megfordult már a kezemben. A kilencvenes évek vége óta járok ki rendszeresen külföldre - Europa Cantat rendezvényekre, kórusversenyekre zsűrizni, nyári kurzusokat tartani. Ilyenkor természetesen megpróbálok minél több külföldi darabot is megismerni, általában rengeteg pénzt költök el kottavásárlásra. Ezeket aztán otthon alaposan áttanulmányozom, és amit jónak találok, azt megtanítom a kórusnak. Így jutottunk hozzá például a nemrég elhunyt Vic Nees gyönyörű darabjához, a Stella Marishoz, amelyikben a nőikar mellett bariton szóló és harmonika is van, vagy a mostanában nagyon népszerű Bob Chilcott Peace Mass című művéhez. Fiúk csak évente egyszer, a Karácsonyi koncertünk alkalmából csatlakoznak hozzánk. Ők a lányok barátai, általában nem zenészek, de nagyon lelkesen megtanulják a vegyeskarral előadandó oratorikus művet. Ez már 15 éve hagyomány, most is készülünk már - gyűjtjük az ismeretségi körből az énekelni tudó fiúkat.

Cz. D.: Mi volt az énekegyüttes célja a kezdetekben? Már akkoriban is a kortárs kórusirodalom foglalkoztatott?

M. Zs.: A kórus létrehozásának pillanatában egy kiváló svéd női együttes lebegett a szemem előtt, akik az 1993-as Budapesti Kórusverseny nagydíját megnyerték: 12 gyönyörű fiatal lány, mint az angyalok úgy énekeltek, nagyon nehéz modern darabokat is (Stockholms Vocalis Ensemble - Bo Johannsson vezetésével). Akkor úgy éreztem: ezt akarom én is! A kortárs zene nagyon régen érdekel, már gimnazista koromban rátaláltam Penderecki Passiójára. A Zeneakadémián ez az érdeklődésem erősödött, talán részben tényleg ennek köszönhető férjemmel, Sugár Miklóssal való kapcsolatom is. Nagyon sokat kaptam ehhez az érdeklődésemhez a Liszt Ferenc Kamarakórusban, ahol Párkai István keze alatt sok évig énekeltem.

Cz. D.: A repertoárotok nagy részét a kortárs zene képezi. Van-e olyan mai magyar zeneszerző, akinek nem énekeltek

még nőikari művét?

M. Zs.: Hála Istennek sok szép magyar kortárs nőikari darab van, így biztosan van jó sok, amit nem tudtunk még elénekelni. Volt olyan, hogy én kerestem meg a szerzőt, hogy írjon nekünk, a fordítottja is előfordult - amikor a szerző kért meg bennünket előadásra. Sok ősbemutatót énekeltünk, de persze olyan kortárs darabokat is, amelyeket több kórus is énekel. Néhány szerzőt említenék, akiknek rendszeresen énekeltük a műveit: Kocsár Miklós, Láng István, Orbán György, Vajda János, Tóth Péter, Horváth Barnabás és még sokan mások. Idén májusban Sugár Miklós Varázsének című művét adtuk elő Láng Zénó ütőhangszeres művész közreműködésével. Ez mindenképpen egy különleges kalandnak számított, igazi kamarazenei élmény volt.

Cz. D.: Külföldi szerzők műveit is éneklitek. Hogyan jutsz ezekhez a művekhez?

M. Zs.: Ma már szinte mindenhez hozzá lehet jutni. Internetes vásárlói oldalak vannak - a kották nem túl olcsóak, de ez benne kell legyen egy kórus költségvetésében. Azt látom, hogy a külföldi művek - legalábbis a jelentősebbek - mind kiadásra találhatnak, így legálisan hozzá lehet jutni ezekhez. A magyar zeneszerzők esetében ez problematikusabb, sok a kéziratban terjedő mű, bár az utóbbi időben az Editio Musica Budapest és a Kontrapunkt Kiadó is nagy számban adott ki kórusműveket.

Cz. D.: Ha a régebbi kórusirodalom felé kalandoztok, mely zeneszerzők műveid választod?

M. Zs.: Mindig nagy öröm nekem is, és úgy veszem észre, hogy az énekeseknek is, amikor a reneszánszhoz fordulunk. Számomra Palestrina a legcsodálatosabb, a legtökéletesebb, mindig boldog vagyok, amikor próbálhatom, koncerten vezényelhetem. A romantika a másik nagy szerelem - kitűnő zongoristánk, Szekér Bernadett jóvoltából nagy szabadsággal válogathatunk ebből a stílusból, hiszen ő mindent fantasztikusan kísér! Idén karácsonyra most kezdjük tanulni Peter Cornelius d-moll miséjét. A Youtube-on is hallgatható a tavalyi koncertünkről Fauré három motettája, vagy Rachmanyinov Angel című műve a Hat kórusdalból.

Cz. D.: Milyen alkalmakon énekeltek?

M. Zs.: Vannak ismétlődő alkalmak, például a Karácsonyi koncert – ez a legfontosabb az évad során. Hagyományá vált a „Szerelmes koncert” is, ez Valentin nap környékén szokott lenni. Többször kapunk felkéréseket: Lázár Eszter kortárs zenei sorozatában sokszor énekeltünk, most szeptember végén pedig a Muzsikáló Udvar sorozatban a VIII. kerületi Jezsuita templomban énekelhettünk egy szép vasárnap esti koncertet.

Cz. D.: Számos nemzetközi kórusversenyen vettetek részt, szép eredményekkel. Miért tartod fontosnak ezeket a megmérettetéseket? Hogy látod, a kórustagokat mennyiben motiválják ezek az alkalmak?

M. Zs.: Különösen régebben jártunk kórusversenyekre, és valóban sok szép díjat is sikerült nyernünk. Egy verseny izgalma a legtöbbet tudja kihozni a kórusból. Mindenki megtesz mindent annak érdekében, hogy jól sikerüljön, és ilyenkor nagyon magas színvonalon lehet muzsikálni. Ez a legjobb a versenyben. Az már viszont kevésbé jó, hogy minden verseny megítélése szubjektív, gyakran találkozok az ember azzal, hogy úgy érzi, nem tud egyetérteni a végeredményekkel. Ez nem jó érzés, az utóbbi években ezért kevésbé vállalunk versenyt. Jó közönség előtt jó koncertet énekelni - ez a legjobb dolog.

Cz. D.: A kórustagok eleinte mind az ELTE-BTK Zenei Tanszékén tanultak és azokban az években lettek a Musica Nostra tagjai. Melyik kategóriába sorolnád magatokat? Félprofi vagy profi?

M. Zs.: Az alakulás kezdeti éveiben valóban szinte kizárólag a régi „Eltés” tanítványaim énekeltek a kórusban. Ma már sokan vannak, akik nem is zenei szakon végeztek, de valamikor hangszert tanultak, szeretnek énekelni, a kottaolvasással is elég jól elvannak. Különösen az utóbbi 6-8 évben színesedett ilyen szempontból a tagság. Semmiképpen nem sorolnám magunkat a profik, vagy félprofik közé. Lehet, hogy attól, hogy néhány kórustag jobban olvas kottát a szokásosnál, ezért a tanulási folyamat bizonyos szakaszai lerövidülnek. Számomra nagyon fontos, hogy mindenki - az is, aki nem zenészként került az együttesbe - tudja, értse a művet. A hangzást kialakítani, a műveket zeneileg megoldani - ez a mi közös munkánk. Mindenki hozzátesz valamit, és ez szerintem a legjobb értelemben vett amatőr kórusmunka lényege.

Cz. D.: Minden évben jönnek újak a Zenei Tanszékről?

M. Zs.: Ez változó, néha többen is, néha évek maradnak ki. Kell a jó hang, de ennél még sokkal fontosabb, hogy aki velünk énekel, MILYEN ember.

Cz. D.: Hány tagja van jelenleg az énekegyüttesnek és milyen korúak?

M. Zs.: Idén szeptemberben 33 énekessel indult az évad, a legfiatalabb 20 éves, a korelnök 44. Gyakori, hogy a legfiatalabb is jól megtalálja a hangot a legidősebbel, de mindig azt mondom, hogy nem az a lényeg, hogy mindenki mindenkiel egyformán jól legyen. Az a fontos, hogy mindenki találjon magának néhány jó barátot a kórusban. Így sok kis sejtől áll a csapatunk, de ha koncert van, akkor mindenki „egyfelé húz”. Csak így lehet jól muzsikálni.

Cz. D.: Alapítványként működtek. Egyéb forrásotok van a fennmaradáshoz? A próbatermetek adott az Eltén, de miből gazdálkodtok az utazásokhoz, kottavásárláshoz?

M. Zs.: 1996 óta létezik az Alapítvány. Ez fontos, mert ha felkérés van, erre tudnak fizetni, ha pályázunk, az is az alapítványon keresztül működik, és természetesen az 1% utalása is sokat segít. Sovány anyagi háttér ez, többek között ez az oka annak, hogy az utóbbi időben egyre kevésbé utazunk. Minden nagyon drága lett - a szállás, az útiköltség. Milliókra rúg egy kórusút. Az mindenképpen nagy segítség - hálás is vagyok ezért a Zenei tanszéknek -, hogy a próbaterem megoldott számunkra.

Cz. D.: A Kórusaink nyomában sorozatnak ez a 17. része. Eddig azt tapasztaltam, hogy nagyon kevés vagy szinte semmilyen anyagi fedezetből léteznek a kórusok, és mégis működnek, mert akarják csinálni. A kórustagok szeretnek énekelni, a képzett karnagyok pedig örömmel közvetítik tudásukat. A KÓTA elnökeként milyenek a tapasztalataid a mostani helyzetről?

M. Zs.: Pontosan ez a tapasztalatom. Néha nem is érti az ember, hogy hogyan működik még mindig ilyen szépen a magyar kórusmozgalom. Nagyon nehéz pályázati pénzhez jutni, szponzort keríteni még bonyolultabb. És mégis: új kórusok alakulnak, a régiak is megvannak, dolgoznak, léteznek, énekelnek. Lehet, hogy nem olyan formában, mennyiségben, mint amikor még a rendszerváltás előtt az állami támogatás megoldott sok mindent, mint amikor üzemi, szakszervezeti kórusok 80-100 fős létszámmal működtek. Átalakulóban van a kórusmozgalom szerkezete - de ez nem baj. Az éneklő ember mindenképpen létezni akar, és ez JÓ!

Cz. D.: Hol énekeltek legutóbb és hol hallhatunk benneteket legközelebb?

M. Zs.: Most vasárnap énekelünk a Muzsikáló Udvar sorozatban - bár a hűvös idő miatt a templomban volt a koncert - nagyon jó élmény volt. A Lőrinc pap téri Jézus Szíve templom akusztikája kitűnő, nagy szeretettel fogadtak bennünket, és úgy érzem, a kórus is szívét-lelkét beletette az éneklésbe. Legközelebb november 17-én, az idén 80 éves Kocsár Miklós tiszteletére a KÓTA rendez egy díszhangversenyt a Szent Imre gimnázium dísztermében. Itt három kórus lép fel: a váci Vox Humana, a Vass Lajos Kamarakórus és mi, a Musica Nostra Kórus.

Cz. D.: Mikor végeztél az ELTE Zenei Tanszékén? Az egyetemi évek alatt kezdtél járni a kórusba, vagy utána csatlakoztál?

Dobos Eszter: Alapító tag vagyok, 1994-ben főiskolásként választott be az együttesbe Mindszenty Zsuzsa. 1996-ban az ELTE ének-zene tanár, karvezető szakon; 2003-ban a ZAK egyházzene szakán végeztem.

Polgár Júlia: Jelenleg is az ELTÉ-n tanulok, tanulmányaim legelején érkezett a meghívás a kórusba, de csak a második félévben tudtam csatlakozni ténylegesen.

Cz. D.: Ének tanár lettél?

D.E.: 1996 óta szolfézs, zeneirodalom tanár vagyok. 1996/97-ben Budapesti Solti György Zeneiskolában tanítottam, 1997 óta a Járdányi Pál zeneiskola tanára vagyok.

P.J.: Énektanárnak tanulok, ehhez hátra van még három év.

Cz. D.: Egyetemistaként nyilván egyszerűbb volt a próbákon részt venni. Könnyedén megoldod most is a csütörtök estéket, vagy néha előfordul, hogy egy-egy próba kimarad?

D. E.: A tanítás évei alatt nem volt könnyű úgy elosztani az órákat, hogy a csütörtök este hatos kezdésre sikerüljön odaérni. Most a gyerekek miatt nem könnyű, de úgy gondolom, hogy amit szívesen csinál az ember, azért lemondásokra is képes, ha kell. Ez sosem lesz "áldozat" a részemről.

P. J.: Egyetemistaként tényleg egyszerűbb megoldani a próbákra való bejárást, bár néha az iskolán kívüli munka megnehezíti, de mindig igyekszem úgy szervezni, hogy ne legyen ütközés.

Cz. D.: Sok kortárs darabot énekeltek. Ki a kedvenc zeneszerződ közülük és miért?

D. E.: Kedvenc szerzőm nincsen, mindegyiket másért szeretem. A magyar zeneszerzők közül kiemelném Kocsár Miklóst, Orbán Györgyöt, Mohay Miklóst, Tóth Pétert, Gyöngyösi Leventét, a külföldiek közül Javier Bustot, Peter Ebent, Morten Lauridsent. Az énekhang tulajdonságait, képességeit rendkívül jól ismerik, tökéletesen kiaknázzák, gyönyörű szövegeket használnak, a dallamok "énekelteik magukat", izgalmas, szép hangzásvilág, változatos ritmika, metrika jellemzi őket.

P. J.: Egyértelműen Kocsár Miklós a kedvencem. Énekelhető, legtöbbször fülbemászó, nagyon szeretem az eddig énekelt műveit.

Cz. D.: Szoktatok-e egyéb programokat szervezni a kóruspróbákon kívül?

D. E.: Igen, kerti sütögetés, közös vacsorázás, kirándulás Szandára...mindezek sok beszélgetéssel, nevetéssel fűszerezve.

P. J.: Minden évad elején kerti partit szervez nekünk Mindszenty tanárnő, ilyenkor összeülünk, beszélgetünk, eszünk-iszunk, jól érezzük magunkat. A kórusév zárásakor az utolsó próbán pedig elmegyünk egy étterembe. Ilyenkor megbeszéljük, milyenek voltak a koncertjeink, mik a tervek a későbbiekre nézve. Vidám hangulatban, kötetlen körülmények között búcsúzunk egymástól a nyárra.

Cz. D.: Melyik a legkedvesebb koncertélményed és miért?

D. E.: Nincsen legkedvesebb... rengeteg csodálatos, emlékezetes és szép koncertünk volt itthon és külföldön egyaránt. A versenyeken való fellépések mindig különös élményt nyújtottak: Marktoberdorf, Maribor, Arezzo, Tour... Szívesen emlékszem vissza arra a doktori hangversenyre, amikor mindenki azért próbálta a legjobb formáját hozni, hogy a legkedvesebb karnagya a lehető legfényesebb minősítést kapja. Egy szívként dobbant az egész kórus. A karácsonyi koncertek bensőséges, családi hangulata mindig szép élmény. Egy-egy mű bemutatása is mindig különlegesen izgalmas koncertet jelent. Nagyon nehéz közülük egyet kiragadni.

P. J.: Legkedvesebb koncertélményem a két évvel ezelőtti "Szerelmes koncert". Ekkor kért meg engem először a Tanárnő, hogy énekeljek el egy népdalt a műsor kezdéseként. Nagyon sokat készültem rá, számomra egy különösen kedves dalt énekelhettem. Soha nem felejttem el a látványt, amikor kiálltam. Éreztem, ahogyan megfagyott a levegő és a közönség várja, mi fog történni. Éneklés közben élmény volt látni az arcokat: volt, aki mosolygott, volt, aki csukott szemmel csak hallgatott.

Forrás: MusiciansWho / Czakó Dóra - Kórusaink nyomában 17.

Színházi munkák:

2012-től Tánckar korrepetítor, Madách Színház

2025. szeptember, Jégvarázs, , tánckar korrepetítor, Madách Színház
2024. szeptember, A nyomorultak, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2023. szeptember, Pretty Woman, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2022. szeptember, Aranyoskám, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2022. április, A Tizenötödik, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2019. március, Liliomfi, ensemble/tánckar korrepetítor, Madách Színház
2018. szeptember, Rocksuli, gyermekkar karnagya, Madách Színház
2018. október, Pinokkió, korrepetítor, Dumaszínház- Gyerekelőadások
2017. június, Shakespeare, ahogy nekünk tetszik, korrepetítor, Madách Színház
2017. május, Hetedhét varázslat, korrepetítor, Dumaszínház- Gyerekelőadások
2016. november, Jézus Krisztus Szupersztár, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2016. július, Meseautó, ensemble, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2016. április, A nyomorultak, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2015. október, Grease, korrepetítor, Bánfalvy Stúdió
2014. szeptember, Mamma mia, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2014. május, Aranyborjú, korrepetítor, Madách Színház
2014. április, Tanulmány a nőkről, korrepetítor, Madách Színház
2013. október, Poligamy, kórus, ensemble, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2013. augusztus, A kaktusz virága, korrepetítor, Bánfalvy Stúdió
2012. szeptember, Mary Poppins, tánckar korrepetítor, Madách Színház
2012. augusztus, István a király, korrepetítor, Soroksár

ALKOTÓK

Koreográfus	Tihanyi Ákos
Zenei vezető	Kocsák Tibor Köteles Géza
Díszlet- és animációtervező	Vizvárdi András
Jelmester	Rományi Nóra
Bábtervező	Hoffer Károly, Sári Miklós
Világítás-tervező	Madarász János
Karmester	Kocsák Tibor Köteles Géza Oberfrank Péter
Hangmérnök	Farsang Áron Póczak Bence

Szenikus	Szűcsboros János
Szenikus asszisztens	Kiss János Szócs Gábor
Hangtervező	Farsang Áron
Korrepetítor	Asztalos Rita Drexler Vajk
Kórus korrepetítor	Balog Tímea
Tánckar korrepetítor	Czakó Dóra
Koreográfus-asszisztens	Balázs Dávid Horváth Renáta
A rendező munkatársa	Vaszilenko Eugenia
Rendező	Szirtes Tamás

Publikációk:

- The role of „music mediator” in the educational system of the Music Culture degree program in Budapest
Parlando Zenepedagógiai folyóirat 2025/6. Szám
https://www.parlando.hu/2025/2025-6/Czako_Dora-en.pdf
- Innovatív gyakorlati felsőoktatási modell: a szakmai gyakorlati kurzusok szerepe a zenei művészetközvetítés oktatásában in: K.Nagy Emese (szerk.) Hatékonyság és koherencia a pedagógiában, gyógypedagógiában és tanárképzésben, Tanulmánykötet a XIV. Országos Taní-tani Konferenciáról 2023, Miskolci Egyetemi Kiadó, 99-107.
https://tanarkepzo.uni-miskolc.hu/files/25411/Tanitani_tanulm%C3%A1nyk%C3%B6tet2023.pdf
- A magyar zenei művészetközvetítés egyik kiindulópontja: a Ringató-foglalkozások- rendszere
in. Parlando Zenepedagógiai folyóirat 2023/3. szám
- Művészetközvetítés mesterfokon: a művészeti instruktorképzés indításának tudományos-szakmai előkészítése az ELTE BTK-n in. Parlando Zenepedagógiai folyóirat 2023/4. szám (Czakó-Bodnár)
http://www.parlando.hu/2023/2023-4/Czako_Dora-Bodnar_Gabor.htm
- A zenei művészetközvetítés oktatása: új oktatási platform In: K., Nagy Emese; Egri, Tímea; Jaskóné, Gácsai Mária (szerk.) „Értékteremtés – Kihívások a Pedagógiában, Gyógypedagógiában és a Tanárképzésben” : TANULMÁNYKÖTET A XIII. ORSZÁGOS TANÍ-TANI KONFERENCIÁRÓL, Miskolc, Magyarország : Miskolci Egyetemi Kiadó (2022) 652 p. pp. 461-471. , 11 p.
<https://tanarkepzo.uni-miskolc.hu/files/19466/Tan%C3%ADtani%202022%20k%C3%B6tet.pdf#page=461>
- Egy új bachelor képzés tapasztalatai- a zenekultúra szak in. Parlando Zenepedagógiai folyóirat 2022/1. szám
http://www.parlando.hu/2022/2022-1/Czako_Dora-bachelorkepzes.pdf
- HR-Zmk MR 168 – Missale Zagrebiense , 14. századi misekönyv indexálása, 2021,
<http://hun-chant.eu/source/1696>
- HR-Zmk MR 62 – Missale Zagrebiense, 15. századi misekönyv indexálása, 2021
<http://hun-chant.eu/source/1745>
- H-Bn Clmae 259 – Graduale Coloniense, , 15. századi misekönyv indexálása, 2021
<http://hun-chant.eu/source/1533>
- Az előadóművészek jelenléte az online térben in. Parlando Zenepedagógiai folyóirat 2021/6. szám
http://www.parlando.hu/2021/2021-6/Czako_Dora-Moricz_Mate.pdf
- Liturgikus elemek Jeney Zoltán egyházzenejében in. MTA BTK 20-21. századi Magyar Zenei Archívum, Publikációk, Konferenciaközlemények, 2021.
https://zti.hu/files/mza/docs/Czako_Liturgikus_elemek_Jeney_Zoltan_egyhazzenejeben.pdf
- „Lebegő angyal-kórus éneke”. Gregorián vonások Lajtha László Magnificatjában in. MTA BTK 20-21. századi Magyar Zenei Archívum, Publikációk, Konferenciaközlemények, 2021.
https://zti.hu/files/mza/docs/Egyeb_publikaciok/Czako_Dora_Gregorian_vonasok_Lajtha_Magnificatjaban.pdf
- PL-Kk Ms. 43 – Graduale Cracoviense Iohannis Olbracht, A 15. századi graduale indexálása, 2018
<http://hun-chant.eu/source/1739>
- Missale Zagrabiense, 1511, Venezia, (Zagreb Metropolitanska Knjižnica), A 16. századi misekönyv indexálása, 2018
- A kora barokk egyházzene elvilágiasodása a Magnificat műfajának tükrében, doktori disszertáció, ELTE BTK, 2017
https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/33302/tezis1_czako_dora_filozofiatud.pdf
- Együttműködés a kreativitás fejlesztésében és a tehetséggondozásban In: Bodnár, Gábor; Szentgyörgyi, Rudolf (szerk.) Szakpedagógiai körkép III. : Művészetpedagógiai tanulmányok Budapest, Magyarország : Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) (2015) pp. 24-36. , 13 p.
- A prima és seconda prattica párbeszéde Monteverdi Vesprojának Magnificat tételében in. Hegyen épült város, szerk. Szávai László, Gér András László, Jenei Péter, L’Harmattan Kiadó, Budapest 2016. 229-239.o.

- Életképek Farkas Ferenc zeneszerzőről in. Zenepedagógiai folyóirat 2016/3. szám
https://www.parlando.hu/2016/2016-3/Czako_Dora-Farkas_Ferenc.htm
- Kreativitásra kreatív tanárok tudnak nevelni in. Parlando Zenepedagógiai folyóirat 2015/4. szám
<https://www.parlando.hu/2015/2015-4/CzakoDora-Kreativitas.htm>
- A kortárs magyar vokális egyházzene funkciója in. Parlando Zenepedagógiai folyóirat 2015/3. szám
<https://www.parlando.hu/2015/2015-3/CzakoDora-Kortarsmagyar.htm>
- Mi az a cantus firmus? in.: Parlando Zenepedagógiai folyóirat 56.
- Palestrina: Magnificatok in. Első Század 12, 2013
- Zene a családban, in. Család, Esszencia-kötetek IV. 2008. Bolyai Műhely Alapítvány

Diszkográfia:

- Tóth Péter: Szent Gellért-Oratórium, a szöveget összeállította: Czákó Dóra. 2017, kiadó: Gryllus Kft. Szegedi Szimfonikus Zenekar, Vaszy Viktor Kórus, Szélpál Szilveszter, vez.: Gyüdi Sándor
- Bartók Béla összes kórusműve, ELTE-LFZE kórus 2008. kiadó: BMC, kórustag
- Farkas Ferenc kórusművei, Musica Nostra, Pro Musica Vegyeskar ELTE, 2005. kiadó: Hungaroton, kórustag

Egyéb szakmai feladatok

2025. november óta MMA-MMKI Magyar Keresztény Egyházzenei Atlasz, tag

<https://mma-mmki.hu/projektek/magyar-keresztény-egyhazzenei-atlasz/>

2025. február-tól, ELTE BTK Lunchtime koncertsorozat, ötletgazda és koordinátor

https://music.elte.hu/lunchtime_koncertek/rolunk?m=10164

2024. május 24. Amatőr Zenész találkozó, ELTE BTK, mentor

<https://www.elte.hu/content/treforte-amator-zenesz-talalkozo.e.17599>

2023. november 10-11., Showcase Fesztivál, Magyar Zene Háza, zsűritag

<https://www.youtube.com/watch?v=S7M00KebGJc>

2023. április, XXXVI. OTDK, Művészeti és Művészettudományi Szekció, zsűritag

https://music.elte.hu/media/5d/33/0f374b03772d9e56fb15e44491a9424dc4e7e06a20332962d63bf3211c97/36_OTDK_programfuzet_VEGLEGES.pdf

2023. január, Kulturális menedzsment kiselőadás

<https://www.youtube.com/watch?v=Oq1qM6e5zAM>

2022. november 18-20.

Kodály Zoltán VIII. Magyar Kórusverseny- lebonyolító az ELTE BTK Zenei Tanszék Zenekultúra szakos hallgatóinak csoportvezetője

https://korus.kota.hu/wp-content/uploads/2022/11/KZ_IX.-Magyar-Korusverseny_Musorfuzet_online_javitott.pdf

2022. június 15. Kossuth Rádió, Felfedező- nyelvről, irodalomról, zenéről: egyházzene régen és ma, az interjút adta

<https://mediaklikk.hu/kossuth-radio/cikk/2022/06/13/felfedezo-nyelvro-l-irodalomrol-zenerol-egyhazzene-regen-es-ma/>

2021. XXXV. OTDK, Művészeti és Művészettudományi Szekció, zsűritag

2019. január, Klasszik Rádió, A Zenekultúra alapszakról, az interjút adta

2017. XXXIII.

OTDK, Művészeti és Művészettudományi Szekció, hallgató felkészítése: Eiplné Pál Alexandra (különdíj), Melis Kinga

2017- 2021. Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus 2020., Egyházzenei Bizottság tag

2018. május 24-26. 2. ELTE Művészetpedagógiai Konferencia – MPK 2018, elnök, Vizuális nevelés szekció)

2018. november 15-18

Kodály Zoltán VIII. Magyar Kórusverseny- lebonyolító az ELTE BTK Zenei Tanszék Zenekultúra szakos hallgatóinak csoportvezetője

2013 – 2015 musicianswho.hu komolyzenei portál, Kórusaink nyomában című interjúsorozat, szerkesztő

2010. május, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem- Kórusvezetők, kóruszervezők számára szervezett szakmai továbbképzési program, résztvevő

2006 – 2013 Belvárosi schola, tag

2008 Bárdos Szimpózium, Debrecen, résztvevő

2005-2008 Bolyai Műhely Alapítvány kórusa- karvezető

2005 – 2008 Bolyai Műhely Alapítvány - Önképző Műhely, (filmművészeti és irodalmi alkotások komplex elemzése)

2000 – 2008 Párkai István nyári keszthelyi karvezetés kurzusa

Tudományos és ismeretterjesztő előadások:

- A prima és seconda prattica párbeszéde Monteverdi Vesprójának Magnificat tételében
Fiatal Kutatók és Doktoranduszok III. Nemzetközi Teológuskonferenciája, szervező: Doktoranduszok Országos Szövetsége Teológiai Tudományos Osztály,
Helyszín: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kar
Időpontja: 2012. november 3. szombat
- [Tractusok a Zágrábi Rítusban](#) (közös előadás Horváthné Dr. Csomó Orsolyával)
Konferencia Dobszay László születésnapjára
Szervező: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszék
Helyszín: FUGA (Magyar Építészeti Központ) Budapest, 1052 Petőfi Sándor utca 5.
Időpontja: 2013. február 2.
- A kortárs magyar vokális egyházzene funkciója – liturgia, hagyomány, hangverseny?
Kortársakról kortársaknak interdiszciplináris konferencia a zene körül
Konferencia szervező intézménye: Doktoranduszok Országos Szövetsége Zenetudományi osztálya
Helyszín: Budapest Music Center (1093 Budapest, Mátyás utca 8.)
Időpontja: 2014. június 14.
- Kreativitás- Variációk egy témára és Miért szorong a gyermek az énekórán?- műhelygazda
Szervező: Piarista Rend Magyar Tartománya
Helyszín: Kecskemét, Piarista Rend, Czollner Tér
Időpontja: 2015. november 7.
- Hogyan lehet a zenei nevelés a pedagógiai rendszer katalizátora?, ELTE BTK, 2015
Előadássorozat szervezése: A zene ajándéka, ELTE BTK, 2015
- Egyházi-világi? A liturgikus zene útja a kora barokk korszakban.
Szervező: Szabó Ervin Könyvtár Zenei Gyűjtemény
Helyszín: Szabó Ervin Könyvtár Zenei Gyűjtemény
Időpontja: 2017.február 3.
- „Lebegő angyal-kórus éneke” – gregorián vonások Lajtha László Magnificatjában
(Lajtha-émléknapp a zeneszerző születésének 125. évfordulója alkalmából)
Szervező: MTA BTK Zenetudományi Intézet
Helyszín: MTA BTK Zenetudományi Intézet
Időpontja: 2017. szeptember 21.
- Liturgikus elemek Jeney Zoltán egyházzenejében (Évfordulók nyomában 2018., A konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe programsorozat része)

Szervező: MTA BTK Zenetudományi Intézet

Helyszín: MTA BTK Zenetudományi Intézet

Időpontja: 2018. november 22.

- A zenei művészetközvetítés oktatása: új oktatási platform (Értékkeremtés- Kihívások a pedagógiában, gyógypedagógiában és a tanárképzésben, XIII. Taní-tani Online Konferencia szervező: Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Tanárképző Intézet
Időpontja: 2022. február 4.
- The role of music mediation in the educational system of the Music Culture degree program in Budapest, Zenei menedzsment és zenei mediáció című konferencián, Kolozsvár
időpontja: 2022. november
- Innovatív gyakorlati felsőoktatási modell: a szakmai gyakorlati kurzusok szerepe a zenei művészetközvetítés oktatásában (Hatékonyság és koherencia a pedagógiában, gyógypedagógiában és tanárképzésben) XIV. Országos Taní-tani Konferenciáról
szervező: Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Tanárképző Intézet
időpontja: 2023. február 3.
- A késő reneszánsz és a kora barokk egyházzene útja: a zenei eszközök megváltozása” ,Régi Zenei Napok, Vác, Pedagógus továbbképzés
szervező: Filharmónia Magyarország
időpontja: 2024. július 4.

<https://filharmonia.hu/fesztivalok/regi-zenei-napok/pedagogus-tovabbkepzes>

 Régi Zenei Napok
máj. 8. · 🌐

Pedagógus-továbbképzés a 40. Régi Zenei Napokon! 🎉

Újra visszatér a pedagógus-továbbképzés Vácra július 1 és július 4 között!

! A kurzuson lehetőség van a résztvevőknek bővíteni a régizenével és annak historikus előadásmódjával kapcsolatos ismereteiket, melyet aztán a saját pedagógiai gyakorlatukban, modern technikai eszközök alkalmazásával izgalmas módon tudnak továbbadni a tanulók számára.

📌 Ha felkeltettük az érdeklődésed, akkor ne habozz add le jelentkezésed május 19 éjfélig!

Legyél részese Te is a Régi Zenei Napoknak! 😊

További információ 📄 <https://bit.ly/3weRUGk>
Jelentkezés 📄 <https://bit.ly/44z7cZV>

2024. JÚLIUS 3. – SZERDA

09:00-10:30 "Játék a múlttal - A historikus előadási gyakorlat gondolati háttere" – Fazekas Gergely muzikológus, *Zeneakadémia*

11:00-12:30 áthallgatás mesterkurzusokra

14:00-15:30 áthallgatás mesterkurzusokra

16:00-17:30 „A historikus előadásmód kérdései egy csembalista szemüvegén keresztül: a hangszer, a continuo- és a szőlőjáték kölcsönhatásai” – Borsányi Márton csembaló- és orgonaművész

20:00-21:30 Régizenei kalandozások – pódiumbeszélgetés; vendég: Vashegyi György, műsorvezető: Kecskés Barbara

2024. JÚLIUS 4. – CSÜTÖRTÖK

09:00-10:30 „A késő reneszánsz és a kora barokk egyházzene útja: a zenei eszközök megváltozása” – Czákó Dóra, *ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet*

11:00-12:30 áthallgatás mesterkurzusokra

14:00-15:30 Kurzus lezárása – Fekete Anikó, *ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet*

➤ Énekelj szívből az Úrnak!

Bírd Rá Magad honlap, 2025. augusztus

<https://bizdramagad.hu/cikkek/enekelj-szivbol-az-urnak/>

Budakalász, 2026. 04. 01.

Czakó Dóra